

Verksamhetsbidrag *(projekt)*

Ansökan om statsbidrag till friluftorganisationer (förordning 2010:2008)

BIDRAGSSÖKANDE ORGANISATION

Naturskyddsföreningen

PROJEKT

Projektnr: 1	Projektamn: Schysst sommar och vinter för nyanlända	
Projektstart (år/mån): 2018/01	Projekt slut (år/mån): 2019/12	Projektets totala budget (kr): 6 919 702

FRÅN SVENSKT FRILUFTSLIV SÖKTA MEDEL FÖR PROJEKTET

Belopp, kr	Avser bidragsår
3 459 851	2018
3 459 851	2019

Beviljade anslag för år ett år ingen garanti för fortsatt beviljade anslag för kommande år.

EV. MEDSÖKANDE SAMARBETSORGANISATIONER

• -

EV. ANDRA FINANSIÄRER TILL PROJEKTET FÖR SÖKT BIDRAGSÅR

Organisation	Belopp, kr
-	

ANSÖKAN UPPRÄTTAD AV

Namn: Dena Gevarez	E-postadress: dena.gevarez@naturskyddsforeningen.se
Telefon (dagtid): 08-702 65 02	Mobiltelefon: 073 314 47 98

PROJEKT BESKRIVNING (HELA PROJEKTIDEN)

Syfte med hela projektet (sammanfattning)

Schysst sommar och vinters utgångspunkt är att nå unga som inte har ett givet engagemang för miljöfrågorna och naturen - och som inte har en vana med friluftsliv. Sedan 2016 har vi riktat in oss på att nå unga 13-18 år som nyligen kommit till Sverige. Projektet bidrar till att öka kunskapen och intresset för en hållbar utveckling, naturen, miljön och friluftslivet; samt att med naturen som plattform inspirera till ökat samhällsengagemang.

Det stöd vi fått från Svenskt friluftsliv har gjort enorm skillnad. Vi har med mycket goda resultat drivit Schysst sommar och vinter för nyanlända och nu vill vi sprida konceptet till fler orter. Vi vill även kunna möta den stora efterfrågan i de redan befintliga orterna. Målet att genomföra 400 aktiviteter i naturen och nå 4000 nyanlända ungdomar.

Schysst sommar och vinter för nyanlända ger:

- ökad tillgång till natur och friluftsliv
- ett ökat intresse och engagemang för hållbar utveckling, natur, miljövård och allemansrätt liksom motion, hälsa och friluftsliv.
- ökad kunskap om hållbar utveckling, natur, miljövård och allemansrätt
- ökad deltagande i friluftslivet och natur-/miljörelsen
- förbättrad fysisk och mental hälsa.
- Skapar bättre förutsättningar för integration för nya ungdomsgrupper i Sverige
- Gör att fler skolor, organisationer och kommuner ser värdet av ett aktivt friluftsliv.

Beskrivning av hela projektet och genomförandet

Bakgrund

I nio år har Naturskyddsföreningen i projektet Schysst sommar och vinter gett unga människor som står långt från natur- och friluftsupplevelser ett ökat engagemang för natur och friluftsliv och ökat deras kunskap om och intresse för frågor som miljövård och allemansrätt. Under dessa åtta år har projektet utvecklats dramatiskt. Vi har arbetat på sju orter, genomfört drygt 2000 aktiviteter och nått över 7 000 unga. Vi har startat särskilda tjejgrupper, utbildat hundratals deltagare och de senaste två åren bedrivit en mycket framgångsrik satsning på nyanlända.

Vi har med våra aktiviteter i skog och mark inte bara ökat samhällsengagemanget och kunskapen utan också stärkt unga och skapat delaktighet och gemenskap. Verksamheten har gett deltagarna en ny vardag där naturen och friluftslivet kommit att bli en självklar del. Vi har sett stora attityds- och beteendeförändringar, och bidragit till att unga mår bättre både fysiskt och psykiskt.

Schysst sommar och vinter för nyanlända strävar efter att skapa en positiv förändringskraft och genom friluftsupplevelser göra målgruppen delaktig i natur-/miljö-/ och friluftsförändringar.

Genomförandets framgångsfaktor har till stor del varit "fadderverksamheten" där ungdomarna som deltagit i projektet sedan tidigare (där målgruppen var ungdomar i förorten 15-20 år där hög andel har utländsk bakgrund) som fått ett nyvunnet engagemang i sin tur spridit sitt intresse till unga som nyligen på flykt kommit till Sverige.

Det har därmed varit lättare att bygga det förtroende som krävs för att ge de nyanlända en givande relation till naturen och friluftslivet – och därmed skapa positiva ingångar till vidare engagemang och innanförskap. Naturupplevelsen har blivit en väg in till det svenska samhället samtidigt som de lärt känna nya och engagerade unga.

Verksamheten har kontinuerligt utvärderats och utvecklats, något som lett till att goda erfarenheter har kunnat tas tillvara och därefter spridits till andra orter. Konceptet har varit att vinna deltagarnas förtroende. Detta har framför allt skett genom att 1) vi har kommit till ungdomarna i deras sociala miljö och erbjudit delaktighet på deras egna villkor, och de har själva fått organisera verksamheten inom det givna ramverket, 2) aktiviteterna har genomförts med ungdomsledare som deltagarna kan identifiera sig med.

Schysst sommar och vinter är ett framgångsprojekt som inspirerat många andra aktörer och efterfrågan på samverkan med oss har ökat. Vi vill fortsätta stötta ungdomarna i deras nyvunna engagemang och bygga vidare på den nyfikenhet och det intresse för friluftsliv som nyanlända fått genom projektet och på så sätt också fortsätta att öka och bredda kunskapsnivån kring bland annat allemansrätten. Vi vill fortsätta utvecklingen i befintliga städer (vilket också finns ett starkt tryck från våra målgrupper om att göra) men också sprida verksamheten till Göteborgsregionen, så att fler unga får en kontakt med naturen.

BESKRIVNING OCH GENOMFÖRANDE

Schysst sommar och vinter går ut på att anordna kostnadsfria natur- och miljöinriktade friluftaktiviteter för nyanlända ungdomar 13-18 år i deras

närområde, väcka intresset för natur- och miljöfrågor och inspirera dem att fortsätta ett aktivt friluftsliv. I projektet samverkar vi med många olika aktörer. Det är alltifrån lokala föreningar, fritidsgårdar, studieförbundet och kommuner till organisationer som Friluftsförbundet och Fryshuset.

Tillsammans med ungdomarna genomför vi natur- och miljöinriktade friluftaktiviteter och bygger på så sätt en relation till den natur som de tidigare upplevde sig främmande inför. Friluftslivet blir en ny, självklar, och inte minst "cool" och attraktiv del i vardagen och bryter både stillasittande vanor och destruktiva mönster.

Schysst sommar och vinter riktar sig till nyanlända ungdomar i åldern 13-18 år. Syftet med projektet är att bidra till att öka kunskapen och intresset för en hållbar utveckling, naturen, miljön och friluftslivet; samt att med naturen som plattform inspirera till ökat samhällsengagemang.

Grunderna för projektets verksamheter är:

- natur- och friluftaktiviteter med engagemangs- och miljöinlag.
- upplevelseinriktad och äventyrsbaserad inläring. Exempel: att gå och fiska ger fiskeglädje men också en ingång till att diskutera fiske, fiskarter, hållbart fiske och konsumentmakt.
- Delaktighet - målgruppen ska inkluderas i planeringen och genomförandet av aktiviteterna
- strävan efter kvalitet i engagemanget snarare än ett visst antal deltagare.
- utgå från ungdomar i grupper där avståndet till Naturskyddsföreningen är störst.
- Ledare som målgruppen kan identifiera sig med.
- Bara vara- byta rum. Från ungas vardagsmiljö till att vara precis som man är men ute i naturen

För att nå just gruppen nyanlända har värdefulla erfarenheter gjorts och specifika arbetsätt utvecklats. Natur och friluftsliv har använts som verktyg för att skapa en stimulerande vardag men har också visat sig vara en mycket bra och unik introduktion till det svenska samhället. Det har skapat värdefulla möten mellan människor och på så sätt bidragit till integration. Utvärderingar och analyser visar att naturupplevelsena också har haft en väldigt positiv påverkan på de nyanländas psykiska hälsa.

Det var till en början svårt att nå ut till tjejer då majoriteten av nyanlända är killar. Efter önskemål från boenden och målgruppen har vi börjat arrangera friluftaktiviteter i grupper för bara flickor. Vilket varit oerhört populärt, vi ser stora förändringar i deras mående och sociala beteende. De vågar prata mer och tar alltmer plats. Naturen har varit ett verktygsfullt verktyg som lett till en positivare sinnestämning hos flickorna.

Schysst sommar och vinter har med hjälp av naturupplevelser skapat en plattform där nyanlända upplever gemenskap och tillhörighet och får en arena där de känner sig hemma. Projektets modell har också inspirerat andra aktörer att börja inkludera friluftaktiviteter i sina verksamheter och vårt koncept används för att skapa en välkomnande atmosfär för nyanlända. Till exempel arrangerar lokala invandrarföreningar, fritidsgårdar, HVB-boenden och stadsdelsförvaltningar fler friluftaktiviteter än tidigare efter samverkan med Schysst sommar och vinter.

Val av orter

Schysst sommar och vinter är etablerat på följande sju platser: Botkyrka, Rimbo/Norrhälja, Eskilstuna, Husby/Järva, Rosengård, Skellefteå, Ängelholm. Här vill vi fortsätta den framgångsrika verksamheten och vidareutveckla den. Vi kommer också att fortsätta utveckla samarbeten och möta den efterfrågan vi fått ifrån bland andra skolor, fritidsgårdar, flyktingboenden invandrarföreningar, asylboenden,

kommuner och organisationer. Vi ser också ett behov hos ungdomar vi jobbat med behöver mer stöttning för att komma in i föreningslivet och lära känna den svenska folkrörelsens påverkanskraft..

I storstäderna är efterfrågan på vår verksamhet väldigt stor. Vi vet att det finns ett stort behov i Göteborg med omnejd och vissa kontakter för att kunna starta upp är redan tagna.

Metod

Projektets metod öppnar upp och tillgängliggör naturen och friluftslivet och genom delaktighet och gemenskap finner många ungdomar en ny vardag där naturen blir en given del av deras liv. Aktiviteterna ger ungdomarna möjlighet att komma ut i naturen, men också komma ut på arenan för samhällspåverkan. Eftersom vi väver in andra frågor som ungdomarna tycker är viktiga under friluftaktiviteterna skapas en positiv upplevelsegrund. Då kan vi väcka de ungas intresse för att lära sig om natur- och miljöfrågor.

Med vår arbetsmodell lyckas vi fånga upp nya svenskar som inte har en given relation till den svenska naturen, och friluftslivet blir en unik introduktion till den svenska kulturen och samhället.

Våra erfarenheter har lett fram till följande modell och arbetsgång:

1. Rekrytering av ledare som målgruppen kan identifiera sig med eller som är lokalt och socialt förankrade.

Rekrytering sker utifrån följande kriterier: Ungdomsledare med nyvunnet natur- och miljöintresse som tidigare deltagit i projektet när det var riktat mot unga i förortsområden. Det kan till exempel vara unga med afganskt ursprung, med förståelse för den kulturen och med relevanta språkkunskaper.

2. Gedigen utbildning för ungdomsledare. De får även utbildning i konflikthantering och första hjälpen.

3. Uppsökande verksamhet. Ledarna tar kontakt med ungdomar genom nätverk, SFI-undervisning, boenden, fritidsgårdar, kommuner, organisationer för att nämna några exempel.

4. En första enklare aktivitet görs i ungdomarnas närmiljö. Det kan vara att ses över en fika och få möjlighet att prata mer. Detta skapar bättre förutsättningar för att bygga ett förtroende mellan ledare och ungdomarna. Ledaren föreslår olika aktiviteter som ungdomarna får välja mellan. Ungdomarna vet sällan innan vad det finns att göra. Med tiden kommer de med egna förslag och då planerar de tillsammans med ledarna. Ungdomarnas delaktighet är en avgörande framgångsfaktor.

5. Väl på aktiviteterna pratar de om allt. I samband med upplevelsebaserade aktiviteter och ledare som låter ungdomarna få vara som de är (vi byter egentligen bara rum, från vardagsmiljö till naturen) får de en positiv känsla för naturen. Frågor kommer upp på ett naturligt sätt och intresset för att veta mer och uppleva mer väcks. I samband med aktiviteterna vävs olika frågor in. Det kan handla om alltifrån religion, ekonomi och politiska problem till miljö, natur och samhälle.

Exempel på friluftaktiviteter: paddling, vandring och övernattning i tält, fiske, matlagning i skogen, skidåkning, guidad vandring i naturreservat, skridskoåkning, ridning, klättring, dressincykling, fågelskådning, odling och butiksinventeringar efter miljömärkta produkter.

Exempel på ämnen som deltagarna fördjupar sig i vid bland annat diskussionskvällar och workshops: klimatförändringar, vikten av naturvård- vad en

kan själv bidra med, hälsofördelar med att vara utomhus, biologisk mångfald i svenska vatten, genomgång av allemansrätten på olika språk och hur vi spar energi.

6. När ungdomarna efterfrågar kurser, utbildningar och mer sakkunskap erbjuder vi det. Särskilt motiverade deltagare utbildas till friluftsbussadörer som är ute i skolor och pratar om värdet av ett aktivt friluftsliv.

All verksamhet utvärderas kontinuerligt. Utvärderingarna används i den fortsatta utvecklingen av verksamheten.

Förväntade effekter

Projektet förväntas bidra till att sänka tröskeln till deltagande i friluftslivet och natur-/miljörörelsen för nyanlända i ålder 13-18 år. Påverkar direkt de 4000 deltagande nyanlända ungdomarna. Förväntas leda till minst 200 nya "friluftslivsambussadörer" inom denna grupp. Bidrar till en god introduktion till det svenska samhället av nyanlända ungdomar genom att väcka intresset för att använda naturen som fritidsalternativ.

Vi förväntar oss att projektet leder till nya attityder och fritidsvanor hos de ungdomar som deltar och att det förs vidare till deras bekantskapskrets och skolor. Schysst sommar och vinter blir ett förebildsprojekt som metod för att integrera nyanlända. Det gör att kommun, fritidsgårdar, skolor och andra institutioner ser ett ökat värde av naturen och ett aktivt friluftsliv.

Verksamheten förväntas ge målgruppen:

- ökad tillgång till natur och friluftsliv
- ett ökat intresse och engagemang för hållbar utveckling, natur, miljövård och allemansrätt liksom motion, hälsa och friluftsliv.
- ökad kunskap om hållbar utveckling, natur, miljövård och allemansrätt
- ökad deltagande i friluftslivet och natur-/miljörörelsen
- förbättrad fysisk och mental hälsa.
- Skapa bättre förutsättningar för integration för nya ungdomsgrupper i Sverige
- ökad samhällsengagemang.
- att fler skolor, organisationer och kommuner ser värdet av ett aktivt friluftsliv.

.Under projektperioden avser Naturskyddsföreningen att:

- fortsätta driva och utveckla verksamheten i de befintliga sju orterna.
- sprida konceptet till Göteborg med närområden.
- genomföra minst 40 aktiviteter med natur- och friluftsupplevelser på varje ort.
- nä totalt 4000 deltagare.
- utbilda 100 personer till friluftsbussadörer som ute i skolor informerar och samtalar om värdet av ett aktivt friluftsliv.
- utbilda 200 personer till naturvårdsambussadörer som förebilder för vänner, familj och bekanta..

Dessutom förväntas verksamheten medföra:

- ökade arbetsmöjligheter hos unga i förorten.
- en ökad känsla av inkludering. Att unga människor känner sig stärkta, tror mer på sina förmågor och möjligheterna att påverka både sitt eget liv och samhället i stort.
- fler engagerade i föreningsliv.
- en ändrad attityd hos de ungdomsledare som agerat som faddrar, där de ser sig själva som en resurs för samhället och inte belastning.
- att friluftslivet skapat möten mellan grupper som inte tidigare mötts, och att förutsättningar för integration och mångfald möjliggjorts.

Sammanställningar av tidigare utvärderingar visar att:

*98 procent av alla deltagare mår bättre efter att ha deltagit i en friluftaktivitet.

* 77 procent av deltagarna upplever att de har lärt sig leva mer hållbart och säger att de intresserar sig mer för miljö och naturvård än innan.

*100 procent av alla som varit involverade i projektet; deltagare, ledare, samarbetspartners menar att lyhördheten och inkluderandet av målgruppen genom att de fått dela sina tankar och åsikter varit förutsättningen för ett ökat intresse.

* 98 procent av de ensamkommande ungdomarna säger att deras deltagande har underlättats av att de haft ungdomsledare som de kan identifiera sig med.

*100 procent av de nyanlända har tyckt att de med hjälp av projektet fått bättre insyn i det svenska samhället.

*100 procent av alla ungdomsledare som arbetat som faddrar upplever att de utvecklats som individer och ledare samt att de fått ett än djupare engagemang för hållbar utveckling och en ökad lust till friluftsliv, natur- och miljövard.

* 95 procent av de flyktingboenden som samverkat med Schysst sommar och vinter ser en förbättrad språkutveckling hos de ungdomar som deltagit i projektet.

* 100 procent av flyktingboendena har sett en positiv inverkan, ett ökat välmående hos de ungdomar som deltagit.

Det är svårt att mäta och se den långsiktiga effekten av människors upplevelser, men genom att se flera individers ändrade livsval efter deltagande i verksamheten kan ändå vissa slutsatser dras. Några av deltagarna har valt att skriva sitt specialprojekt i skolan om hållbar utveckling med inriktning på jordbruk och naturvård. Andra har inspirerats att studera vidare inom naturvård och grön teknik. Flera av dem som varit ungdomsledare har också gått vidare och påbörjat högre studier.

Vi har sett enorma attityds- och beteendeförändringar hos de unga som nyligen flytt till Sverige och den positiva påverkan naturvistelser och friluftaktiviteter har för dessa ungdomar är ovärderlig.

BESKRIVNING AV PROJEKTETS BUDGET BIDRAGSÅRET

Planerad verksamhet och resultat samt specifikation av personalkostnader och "overhead"-kostnader

	<i>Belopp, kr</i>
Lönekostnader totalt 4,5 tjänst (3,5 tjänst för ungdomsledare/projektledare fördelat mellan 9 orter + en heltidstjänst för nationell samordnare)	1 620 366
Oh kostnader (ekonomifunktion, IT, gemensam administration)	397 000
Aktivitetskostnader för 9 orter	962 485
Transport	250 000
Kommunikation	75 000
Material/ utrustning	80 000
Övrigt	75 000
	<i>Summa, kr: 3 459 851</i>

EV. PERSONALKOSTNADER (ANGE HUR NI OVAN HAR BERÄKNAT PERSONALKOSTNADERNA)

Antal arbetstimmar

6468	<i>Pris per timme</i>
	199,5 kr/h för ungdomsledare (inklusive sociala avgifter)
Nationell samordnare	330 000 kostnad på ett år- för heltidstjänst

Ifall ni ansöker om bidrag för era projekt måste ni fylla i denna blankett (Verksamhetsbidrag) en gång för varje

projekt. Gör så här:

1. När ni fyllt i första blanketten sparar ni den med ett unikt namn på er hårddisk.
2. Börja sedan om och fyll i de nya uppgifterna för nästa projekt och döpa sedan den blanketten till ett unikt namn på er hårddisk.
3. Fortsätt sedan enligt punkt 1 och 2 tills ni fyllt i och sparat blanketter för de projekt ni söker bidrag för.

OBS! Glöm inte att underteckna och posta ett pappersoriginal av blanketten "Sammanställning"!